

Palveluverkkoesityksen ennako- ja lapsivaikutusten arviointi

Palveluverkkomuutos vaikuttaa merkittävään osaan kuntalaisista. Palveluverkkomuutos koskettaa jossakin määrin kaupungin koko väestöä, mutta muutoksen keskiössä ovat lapset ja nuoret. Muutoksessa tunnistetaan yleisellä tasolla useita haasteita, mutta myös uusia mahdollisuuksia. Nykyiseen yhteisöön (esimerkiksi päiväkotit, koulu) kohdistuvat muutokset ovat eri tasoisia eri alueilla. Osa muutoksista tapahtuu varsin pian, mutta pääosaan on vielä vuosia aikaa.

Muutoksiin sopeutumiseen voi mennä aikaa. Yleensä vastaavissa tilanteissa suunniteltuihin muutoksiin on sopeuduttu lopulta hyvin. Esimerkiksi kouluissa uusien ryhmien yhteishengen panostetaan muutostilanteessa paljon ja esimerkiksi kaveritoiveet uusien ryhmäjakojen kohdalla pyritään huomioimaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Monen pienissä kouluissa opiskelleen koulumatkat pitenevät. Matkustusajat pysyvät kaikilla lakisääteisissä rajoissa. Useissa koulussa matkustusajat pitenevät, vaikka muutosta ei tapahtuisi, sillä oppilasmäärien pienentyessä keräilykyydit ajaisivat entistä laajemmalla alueella. Monien lasten ja nuorten kohdalla pitenevien koulumatkojen lisäksi kuljetaan erilaisissa harrastuksissa. Mikäli koulupäivän ja harrastustapahtuman välissä käydään kotona, voi arki muuttua entistä kiireisemmäksi. Koulupäivien rakennetta on kehitetty viime vuosina paljon ja yksi ratkaisu harrastavien perheiden arjenhallintaan voi olla Islannin mallin pohjalta kehitetty ns. Harrastamisen Suomen malli, jossa harrastustoimintaa tuodaan koulupäivien välittömään yhteyteen. Tämä malli yleistyy lähivuosina, mutta ei luonnollisesti kata kaikkia harrastuksia. Palveluverkkomuutos koskettaa myös kirjastopalveluita. Lähimmän kirjaston sijainti voi muuttua, mutta kokonaisuutena kirjastoverkko säilyy varsin kattavana ja sitä täydentää kirjastoauto, jonka reittejä voidaan muokata varsin nopeasti.

Palveluverkkoon esitettävillä muutoksilla halutaan ennen kaikkea varmistaa toiminnan laatu. Esimerkiksi entistä useampi oppilas pääsee opiskelemaan nykyaikaisessa ja hyväkuntoisessa oppimisympäristössä. Opetus tapahtuu entistä useamman kohdalla vuosiluokittaisissa opetusryhmissä ja aikuisen apua on saatavilla enemmän silloin, kun sitä tarvitaan. Suuremmissa kouluissa opettajilla on paremmat mahdollisuudet hyödyntää omia vahvuuksiaan. Esimerkiksi vieraita kieliä opettaa entistä useammin siihen erikoistunut aineenopettaja. Suuremmissa kouluissa on myös paremmat mahdollisuudet laajempaan valinnaisaineiden tarjontaan, koulupäivän yhteyteen sijoittuvan kerho- ja harrastustoiminnan järjestämiseen, erilaisiin projekteihin ja opintomatkoihin sekä tapahtumiin (esim. konsertit, urheilukilpailut) osallistumisiin.

Suuremmissa kouluissa opiskelevilla on ympärillään myös suurempi joukko samanikäisiä oppilaita. Joukosta voi löytyä uusia samoista asioista kiinnostuneita ystäviä. Nykyisen oman koulun aikuiset siirtyvät todennäköisimmin samaan kouluun, joten nykyinen opettaja ei välttämättä vaihdu ainakaan kaikissa oppiaineissa ja uusilla opettajilla on hyvät mahdollisuudet tarvittaessa vaihtaa tietoja oppilaan edellisten opettajien kanssa oppilaan asioissa.

Muutoksen vaikutuksia - erityisesti haasteita ja niiden ratkaisuja - lasten, nuorten ja perheiden arkeen on pyritty tunnistamaan laaja-alaisesti ja niiden merkitys lapsille, nuorille ja perheille on sisäistetty. Palveluverkkoesitys on monisäikeinen sarja valintoja ja kompromisseja. Palveluverkkoesitys on pyritty tekemään toiminnan laadun ja turvallisuuden takaamiseksi taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Vaikutusarviointi alueittain

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
Asukkaat	Pulpin koulun lakkautuminen voi vaikuttaa alueen vetovoimaan. Pulpin sivukirjaston korvaa kirjastoauto. Joutsenon kirjasto on 5 kilometrin päässä.	Varhaiskasvatuksen toimipisteiden muutoksien vaikutukset eivät merkittäviä. Alueen palveluverkko on tiivis.	Nuijamaan ja Simolan koulujen lakkautuminen voi vaikuttaa näiden asuinalueiden vetovoimaan. Vaikka oppilaat ovat kuljetusoppilaita, ratkaisu voi heikentää perheiden arjen sujuvuutta. Koulu ei toimi enää asuinalueen kokoontumis- ja harrastuspaikkana. Nuijamaan sivukirjaston korvaa kirjastoauto.	Alueen palveluverkko on edelleen tiivis. Kaukaan ja Lönnrotin peruskoulujen lakkautumisella voi olla vaikutusta alueen vetovoimaan. Itä-Suomen koulun lakkautuminen muuttaa oppilaiden vanhempien arkea, mikäli he ovat hoitaneet koulukuljetusjärjestelyt tähän asti. Jatkossa oppilaat ovat kuljetusten piirissä, mikäli ovat lähikoulun oppilaita. Varhaiskasvatuksen toimipisteiden muutosten vaikutukset eivät ole merkittäviä. Oleellista on pystyä tarjoamaan varhaiskasvatuspaikka lähialueelta viimeistään ensimmäisen kokonaisen toimintakauden alkaessa. Lauritsalan kirjaston siirtyminen Lauritsalan koululle ei muuta sijaintia merkittävästi. Pontuksen sivukirjaston korvaa kirjastoauto. Lauritsalan kirjasto on 3 kilometrin päässä Pontukselta.
Ympäristö	Pulpin alueen oppilaista puolet koulukuljetusten piiriin. Ylläpidettävien tilojen määrä vähenee. Energiaa ja raaka-aineita säästyy, mikäli peruskorjattavaa ja ylläpidettävää tilaa on vähemmän.	Tilojen määrä vähentynyt jo aiempien päätösten myötä. Energiaa ja raaka-aineita säästyy, mikäli peruskorjattavaa/rakennettavaa sekä ylläpidettävää tilaa on vähemmän.	Nuijamaan ja Simolan koulukuljetusten piirissä olevien osuus nousee 70 % -> 100 %. Tilojen määrä vähenee. Energiaa ja raaka-aineita säästyy, mikäli rakennettavaa ja ylläpidettävää tilaa on vähemmän.	Tilojen määrä vähenee merkittävästi, mutta palveluverkko on kattava. Energiaa ja raaka-aineita säästyy, mikäli peruskorjattavaa/rakennettavaa sekä ylläpidettävää tilaa on vähemmän.

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
Organisaatio ja henkilöstö	Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin. Johtamisjärjestelyt ja työn organisointi muuttuvat heidän näkökulmastaan.	Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin. Johtamisjärjestelyt ja työn organisointi muuttuvat heidän näkökulmastaan.	Kaksiopettajaiset koulut on koettu haavoittuviksi esimerkiksi sairastapausten ja muiden erikoistilanteiden kohdalla. Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin. Johtamisjärjestelyt ja työn organisointi muuttuvat heidän näkökulmastaan.	Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin. Johtamisjärjestelyt ja työn organisointi muuttuvat heidän näkökulmastaan. Muutosten määrä on merkittävä, mutta hallittu 2020-luvun ajan ja jatkuu lukioiden osalta vuoteen 2036 saakka.
Talous	Toiminta tehostuu, mutta ei riittävästi talouden näkökulmasta. Alueelle jää merkittävästi tyhjää tilaa jatkaviinkin yksiköihin.	Toiminta on tehokasta 2020-luvun ajan, mutta 2030-luvun osalta on ratkaistava kouluille muodostuvien vapaiden tilojen käyttö.	Toiminta tehostuu. Jatkavien yksikköjen lapsimääräennusteiden perusteella jää erittäin suuri määrä tyhjää tilaa. Toiminnan lakatessa syntyy merkittävästi nykyistä suurempia kuljetuskustannuksia.	Alueen tilankäytön tehostaminen on ratkaiseva tekijä talouden näkökulmasta koko kaupungin tasolla. Suurimmat muutokset tapahtuva tällä alueella, koska lasten määrän muutos on suurinta kaupunkialueella Kesämäestä Lauritsalaan. Tilojen taloudellisesti kestävä käyttö pystytään toteuttamaan kohtuullisesti, jos ratkaisevat kohteet Kaukaan koulu, Kimpisen koulu, Itä-Suomen koulu ja lukio-opetus toteutuvat suunnitellusti.
Lapsiin kohdistuvat vaikutukset (vaka-, perusopetus- ja lukioikäiset erikseen) - lapsen oikeuksien toteutuminen - onko haitallisia seurauksia jollekin lapsiryhmälle	Varhaiskasvatusikäisille ei muutoksia. Pulpin alueen oppilaiden koulumatka pitenee. Joutsenon alueella jatkossa kaikki oppilaat ovat uusissa tiloissa. Lasten kasvu- ja oppimispolku tapahtuu suurella osalla samassa pihapiirissä. Ryhmäkoot kouluissa tasoittuvat,	Saavutettavuus ja matkat palveluihin säilyvät pääosin aiemmin päätetyllä tasolla Sammontalon käynnistymisen jälkeen. Ryhmäkoko tasoittuu kaikilla lapsilla, voidaan tarjota kaikille kohtuullisenkokoiset opetusryhmät ja riittävä oppimisen tuki. Harrastus ja oheistoimintaa on tarjolla kaikille oppilaille koulun yhteydessä. Tukea on tarjolla	Varhaiskasvatusikäisille ei välittömästi muutoksia. Nuijamaan ja Simolan alueen kaikki oppilaat siirtyvät koulukuljetusten piiriin ja kulkevat Lauritsalan ja Kesämäen kouluihin. Matka-ajat pitenevät selvästi ja ovat muutamilla lapsilla lähellä matka-aikojen ylärajaa. Pitkien matka-aikojen on arvioitu olevan yksi tekijä esimerkiksi	Varhaiskasvatusikäisille ei muutoksia. Perusopetuksen osalta tapahtuu useita muutoksia koskien kaikkia kouluja, koska lasten määrä ei riitä kaikkien koulujen ylläpitoon. Kaukaan koulun alueelta oppilaat ohjautuvat ympäröiviin kouluihin. Lönnrotin koulun oppilaat siirtyvät Kesämäen kouluun. Itä-Suomen koulun oppilaat siirtyvät kieli- ja kulttuuripainotteisesta koulusta kaupungin eri kouluihin. Muutos on merkittävä ja sillä voi olla vaikutuksia

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
<p>- millaisia vaikutuksia perheiden asumiseen ja talouteen</p> <p>- millaisia vaikutuksia lapsen kasvuun</p>	<p>jolloin voidaan tarjota kaikille kohtuullisen kokoiset opetusryhmät ja riittävä oppimisen tuki. Korvenkylän koulussa siirrytään suurelta osin yhdysluokkiin oppilasmäärän vähetessä. Harrastusmahdollisuudet keskittyvät kahden koulun ympäristöön. Tuen järjestelyt ovat paremmin toteutettavissa.</p>	<p>kaikille nykyistä enemmän, kun asiantuntijoiden työaikaa ei kulu toimipisteestä toiseen siirtymiseen.</p>	<p>vähäisempään harrastamiseen. Harrastusten yhdistämismahdollisuuksia koulupäivän välittömään yhteyteen pyritään kehittämään. Suurempiin yksiköihin siirtyminen voi tarjota maaseutukoulujen oppilaille lisää virikkeitä (valinnaisaine- ja kerhotarjonta) sekä mahdollistaa erityisen tuen saamisen jokaisena koulupäivänä.</p> <p>Kasukkalan ja Myllymäen yläkouluikäisten koulu muuttuu Kesämäen kouluksi nykyisen Kimpisen sijaan.</p>	<p>oppilaisiin. Muutosvaihe turvataan riittävin resurssein.</p> <p>Lukiolaisten osalta opetus siirtyy Lyseon lukiorakennuksen ja Lönnrotin puukoulun ympäristöön. Opetustiloja täydennetään muun muassa kaupungintalon ja kirjaston tiloilla sekä ulkoisilta toimijoilta vuokratuilla tiloilla. Tiloista luovutaan asteittain kunnes oppilaat mahtuvat Lyseon lukiorakennuksen ja Lönnrotin koulun tiloihin. Järjestely muuttaa lukiolaisten arkea merkittävästi ja liikkuminen erilaisten tilojen välillä tulee todennäköisesti jokapäiväiseksi toiminnan alkuvuosina. Muutos totuttaa opiskelijoita opiskeluympäristön muutoksiin, mutta voi tuottaa alkuvaiheessa haasteita.</p> <p>Myllymäen yläkouluikäisten koulu muuttuu Kesämäen kouluksi nykyisen Kimpisen sijaan.</p>
<p>Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat</p>	<p>InHouse -yhtiöiden toimintaa on sopeutettava vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta. Saimaan tukipalvelut Oy:n tuottamat ruoka- ja siivouspalvelut sekä Meita Oy:n tuottamat ICT-palvelut ovat sopeutettavissa muuttuneeseen kysyntään.</p>	<p>Ks. Joutseno</p>	<p>Ks. Joutseno</p>	<p>Ks. Joutseno</p>

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
	<p>Palvelutuotannosta poistuvien rakennusten kohdalla tunnistetaan merkittäviä haasteita, joita Lato Oy yhdessä Lappeenrannan kaupungin kanssa pyrkii ratkomaan.</p>			
Yritysten liiketoimintaympäristön vaikutukset	<p>Kuljetuspalvelujen tarve kasvaa. Käytöstä poistuvat koulut voivat toimia yritysten toimitiloina.</p>	<p>Ei muutosta</p>	<p>Kuljetuspalvelujen tarve kasvaa. Käytöstä poistuvat koulut voivat toimia yritysten toimitiloina.</p>	<p>Käytöstä poistuvat koulut toimia yritysten toimitiloina tai mahdollistaa tiivistämiskäytännön rakentamista. Alueella toteutettava oppilaitosrakentaminen tarjoaa työtä rakennusallalle.</p>
<p>Strategia näkökulma</p> <ul style="list-style-type: none"> - kasvun kaupunki - kestävä kaupunki - koulutuksen kaupunki - hyvinvoivat asukkaat - Elinvoimainen kaupunki - ”Rohkeasti yhdessä eteenpäin katsoen” 	<ul style="list-style-type: none"> - Kouluihin jää vapaata kapasiteettia väestönkasvulle - Tiloja on käytössä oikea määrä ja uusia investointeja tehdään harkiten -> vaikuttaa energian ja raaka-aineiden käyttöön - Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä -> ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin - Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden 			